

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

HELLENIC REPUBLIC

Α.ΔΙ.Π.

H.Q.A.A.

ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

HELLENIC QUALITY ASSURANCE AGENCY

ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

FOR HIGHER EDUCATION

ΕΚΘΕΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης

Εισαγωγή

I. Η διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης

- Σύντομη περιγραφή των εγγράφων που εξετάστηκαν, της επιτόπιας επίσκεψης, των συναντήσεων και των υπηρεσιών που επισκέφθηκε η Επιτροπή.

II. Η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης

- Σχόλια σχετικά με την ποιότητα και την πληρότητα των κατατεθειμένων εγγράφων και για τη συνολική αποδοχή και συμμετοχή του Τμήματος στις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας.

A. Πρόγραμμα Σπουδών

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

- Γενικοί σκοποί και αντικειμενικοί στόχοι του Προγράμματος Σπουδών, δομή και περιεχόμενο, αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

- Ορθολογικότητα, λειτουργικότητα, αποτελεσματικότητα του Προγράμματος Σπουδών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Μεγιστοποίηση επιτυχίας και διαχείριση ενδεχόμενων ανασταλτικών παραγόντων.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

- Σχεδιαζόμενες βελτιώσεις.

B. Διδασκαλία

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

- Παιδαγωγική τακτική και μεθοδολογία, μέσα και πόροι.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

- Ποιότητα και αξιολόγηση της διδακτικής διαδικασίας, εκπαιδευτικό υλικό και πηγές, κινητικότητα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Επάρκεια διδακτικού έργου, αναγνώριση των θετικών και αρνητικών αποτελεσμάτων.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

- Προτεινόμενες μέθοδοι βελτίωσης.

Γ. Έρευνα

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

- Ερευνητική πολιτική και κύριοι στόχοι.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

- Προώθηση και αξιολόγηση της έρευνας, ποιότητα υποστήριξης και υποδομών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Ερευνητικά προγράμματα και συνεργασίες, επιστημονικές δημοσιεύσεις και εφαρμοσμένα αποτελέσματα.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

- Προτεινόμενες πρωτοβουλίες με στόχο τη βελτίωση.

Δ. Λοιπές Υπηρεσίες**ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**

- Ποιότητα και αποτελεσματικότητα των παρεχομένων από το Τμήμα υπηρεσιών.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

- Οργάνωση και υποδομή των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος (π.χ. Γραμματεία του Τμήματος).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Επάρκεια και λειτουργικότητα των διοικητικών και λοιπών υπηρεσιών.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

- Προτεινόμενες πρωτοβουλίες με στόχο τη βελτίωση.

Σχέσεις με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς***Ε. Στρατηγικός Σχεδιασμός, Προοπτικές για Βελτίωση και Διαχείριση Ενδεχόμενων Ανασταλτικών Παραγόντων***

- Βραχυπρόθεσμοι, μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι στόχοι και σχέδια δράσης που προτείνονται από το Τμήμα.

ΣΤ. Τελικά Συμπεράσματα και συστάσεις της ΕΕΑ σχετικά με:

- Την εξέλιξη και την παρούσα κατάσταση του Τμήματος, καλές πρακτικές και αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας Εξωτερικής Αξιολόγησης, προτάσεις για βελτίωση.

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος Οδοντικής Τεχνολογίας του ΤΕΙ Αθήνας απαρτίστηκε από τους ακόλουθους τέσσερις (4) ειδικούς αξιολογητές, οι οποίοι επιλέχθηκαν (με κλήρωση) από το Μητρώο που τηρεί η Α.Δ.Ι.Π. σύμφωνα με το Νόμο 3374/2005:

1. Dr Martin Steiner (Συντονιστής)

Τμήμα Προσθετικής και Οδοντιατρικών Υλικών, Πανεπιστήμιο Kiel, Γερμανία

2. Priv. Doz. Dr. rer. Nat. Dieter Dirksen

Τμήμα Προσθετικής και Οδοντιατρικών Υλικών, Πανεπιστήμιο Münster, Γερμανία

3. Professor Tim Watson

Οδοντιατρικό Ινστιτούτο, Τμήμα Βιοϋλικών και Βιοοπτικής, King's College, London, Μ. Βρετανία

4. Dr. Christiane Wulff

Εξειδικευμένη Οδοντίατρος και Οδοντοτεχνίτης, Ελλάδα

Εισαγωγή

I. Η Διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) επισκέφθηκε το ΤΕΙ Αθήνας και το Τμήμα Οδοντικής Τεχνολογίας το διάστημα από 1 μέχρι 3 Νοεμβρίου 2010. Ειδικότερα, αφού ενημερώθηκε από την Α.Δ.Ι.Π. το πρωί της 1^{ης} Νοεμβρίου σχετικά με το πλαίσιο και τις διαδικασίες της εξωτερικής αξιολόγησης, η ΕΕΑ επισκέφθηκε το χώρο του ΤΕΙ, όπου είχε μια σύντομη συνάντηση με τον Αντιπρόεδρο Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και τα ανώτερα στελέχη του Τμήματος. Τις επόμενες δυο ημέρες πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις και συναντήσεις με τη συμμετοχή της πλειονότητας του προσωπικού του Τμήματος.

Το απόγευμα της πρώτης ημέρας πραγματοποιήθηκε μια παρουσίαση του Τμήματος που περιελάμβανε το προπτυχιακό και το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, τις μεθόδους διδασκαλίας, το ερευνητικό έργο, το διοικητικό προσωπικό και τις υποδομές του Τμήματος. Στη συνέχεια, τα μέλη του Τμήματος παρουσίασαν στην Επιτροπή τα χρήσιμα συμπεράσματα στα οποία κατάληξαν μέσα από τη διαδικασία της σύνταξης της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης καθώς και τις προσδοκίες τους σχετικά με τη βελτίωση και τη μελλοντική εξέλιξη του Τμήματος. Κατόπιν, η ΕΕΑ έθεσε πολλές ερωτήσεις πάνω σε θέματα που διαπραγματεύτηκε η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης αλλά και οι προφορικές παρουσιάσεις των μελών του Τμήματος. Τέλος, στην Επιτροπή δόθηκαν δείγματα εκπαιδευτικού υλικού στα οποία συμπεριλαμβάνονταν φύλλα έργου και πτυχιακές εργασίες φοιτητών.

Τη δεύτερη ημέρα της επίσκεψης (2/11/10), η ΕΕΑ επισκέφθηκε όλους τους χώρους του Τμήματος, και πιο συγκεκριμένα, τις αίθουσες διδασκαλίας και όλα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια και τις σχετικές υποδομές. Επίσης, συναντήθηκε με μέλη του εκπαιδευτικού, διοικητικού και ειδικού τεχνικού προσωπικού και επισκέφθηκε το ερευνητικό εργαστήριο του Τμήματος. Το τελευταίο σκέλος της επίσκεψης περιελάμβανε συνεντεύξεις με επιστημονικούς και εργαστηριακούς συνεργάτες του Τμήματος, καθώς και με προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές. Επίσης, η Επιτροπή συναντήθηκε με έναν εκπρόσωπο της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαστηριούχων Οδοντοτεχνιτών με τον οποίο συζήτησε τη συνεργασία της Ομοσπονδίας με το ΤΕΙ.

Την τελευταία ημέρα της επίσκεψης (3/11/10), η ΕΕΑ συναντήθηκε με περίπου 30 φοιτητές του Τμήματος, από διαφορετικά εξάμηνα σπουδών. Ακολούθησε συζήτηση

με τον Καθ. Σ. Γιαννικάκη και τον Επ. Καθ. Α. Προμπονά πάνω σε θέματα της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης και ιδιαίτερα στα εσωτερικά και εξωτερικά προβλήματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το Τμήμα. Στη συνέχεια, η ΕΕΑ επισκέφθηκε την κεντρική Βιβλιοθήκη του ΤΕΙ, την Αίθουσα Τηλεκπαίδευσης, το Κέντρο Διαχείρισης Δικτύου και, τέλος, συναντήθηκε με τον Αντιπρόεδρο Ακαδημαϊκών Υποθέσεων του ΤΕΙ Αθήνας.

Παρόλο που δεν συμπεριλαμβανόταν στο επίσημο πρόγραμμά της, η ΕΕΑ επισκέφθηκε την Οδοντιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, και συγκεκριμένα το Εργαστήριο Οδοντιατρικών Βιοϋλικών, που προσφέρει το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στο οποίο συμμετέχει το Τμήμα. Η ΕΕΑ συναντήθηκε με τον Καθηγητή κ. Ηλιάδη και την ομάδα του και ξεναγήθηκε στα ερευνητικά εργαστήρια του Τομέα και σε μερικά από τα κλινικά και εκπαιδευτικά εργαστήρια της Οδοντιατρικής Σχολής.

Η Επιτροπή συναντήθηκε με:

- τον Αντιπρόεδρο Ακαδημαϊκών Υποθέσεων του ΤΕΙ Αθήνας
- ανώτερα στελέχη του Τμήματος
- το μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό, μέλη του διοικητικού και του ειδικού τεχνικού προσωπικού
- τους επιστημονικούς και εργαστηριακούς συνεργάτες του Τμήματος
- προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές
- έναν εκπρόσωπο της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαστηριούχων Οδοντοτεχνιτών
- φοιτητές από διάφορα εξάμηνα σπουδών
- το προσωπικό υποστήριξης των υπηρεσιών πληροφορικής
- τον Καθηγητή κ. Ηλιάδη, από το Τμήμα Οδοντιατρικών Βιοϋλικών της Οδοντιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Η ΕΑΑ μελέτησε τις ακόλουθες εκθέσεις, αρχεία και στοιχεία, τα οποία τέθηκαν στη διάθεσή της:

- την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος και τα Παραρτήματά της (15 Δεκεμβρίου 2010), που συνέταξε η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (Καθ. Σ. Γιαννικάκης, Ε. Δημητροπούλου και Α. Προμπονάς), αξιοποιώντας τις πηγές που διαθέτει το Τμήμα και άλλες πληροφορίες και στοιχεία που συλλέχθηκαν από τα μέλη και τους φοιτητές του Τμήματος.

Τα Παραρτήματα περιλαμβάνουν:

- τον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος
 - τον κανονισμό του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών που διεξάγεται σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αθηνών
 - βιογραφικά σημειώματα μελών του Εκπαιδευτικού Προσωπικού
 - τον οδηγό συγγραφής πτυχιακής εργασίας
 - άλλα στοιχεία που ζητήθηκαν από την Α.Δ.Ι.Π.
- δείγματα εργασιών των φοιτητών
 - δείγματα πτυχιακών εργασιών
 - δείγματα εκπαιδευτικών συγγραμμάτων
 - εκπαιδευτικό υλικό

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης, η Επιτροπή πραγματοποίησε συνεντεύξεις με μέλη του εκπαιδευτικού και του διοικητικού προσωπικού καθώς και με φοιτητές. Σε ορισμένες, μάλιστα, περιπτώσεις, οι συνεντεύξεις επαναλήφθηκαν καθώς ορισμένα μέλη είχαν πολλαπλές αρμοδιότητες.

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) επισκέφτηκε όλες τις εγκαταστάσεις και τις υπηρεσίες του Τμήματος Οδοντικής Τεχνολογίας και παρακολούθησε τη λειτουργία των περισσότερων από αυτές. Συγκεκριμένα, επισκέφτηκε όλες τις αίθουσες διδασκαλίας, τα εκπαιδευτικά εργαστήρια, το ερευνητικό εργαστήριο, τους αποθηκευτικούς χώρους, την υπηρεσία υποστήριξης τεχνολογιών πληροφορικής, τη Γραμματεία και τα γραφεία του εκπαιδευτικού προσωπικού.

II. Η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης

Η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης αποτελεί μια αληθή και ακριβή αποτίμηση του Τμήματος που παρέχει διεξοδική και λεπτομερή πληροφόρηση καθώς και κριτική ανάλυση των στοιχείων που συλλέχθηκαν, σύμφωνα με τις οδηγίες της Α.Δ.Ι.Π. Τα μέλη του εκπαιδευτικού και του διοικητικού προσωπικού που συμμετείχαν στη σύνταξη της Έκθεσης αξιοποίησαν όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και τις πηγές και κατέβαλαν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε η εικόνα του Τμήματος να είναι ακριβής και αντικειμενική. Έτσι, το Τμήμα είχε την ευκαιρία να εντοπίσει τις αδυναμίες του και να προσπαθήσει να τις αντιμετωπίσει – κάτι που ήδη ξεκίνησε να συμβαίνει. Επίσης, αποτέλεσε την αφορμή ώστε η διοίκηση του Τμήματος να επικεντρωθεί σε νέες στρατηγικές για την ανάπτυξη και την πρόοδο του ήδη καταξιωμένου Τμήματος Οδοντικής Τεχνολογίας.

A. Πρόγραμμα Σπουδών

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Το πρόγραμμα σπουδών επιδιώκει να εξασφαλίσει την κατάλληλη εκπαίδευση έτσι ώστε ο απόφοιτος του Τμήματος να μπορεί να εργασθεί ανεξάρτητα στον τομέα της Οδοντικής Τεχνολογίας, να είναι εφοδιασμένος με ευρύ φάσμα επιστημονικών και τεχνολογικών γνώσεων, να διαθέτει τις απαραίτητες πρακτικές δεξιότητες και να είναι ενήμερος για τις νομικές, επαγγελματικές και οργανωτικές γνώσεις που απαιτεί η λειτουργία ενός σύγχρονου οδοντοτεχνικού εργαστηρίου. Το πρόγραμμα σπουδών προσφέρει -με κλιμακούμενο βαθμό πολυπλοκότητας- το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο για την πρακτική κατάρτιση, και ολοκληρώνεται με την εξάμηνη πρακτική άσκηση των φοιτητών σε ανεξάρτητο οδοντοτεχνικό εργαστήριο.

Μια πρόσφατη εξέλιξη αποτελεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Υλικά της Οδοντικής Τεχνολογίας (Masters in Materials for Dental Technology), το οποίο παρέχει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές τη δυνατότητα να εμβαθύνουν στην επιστήμη των υλικών, ενισχύοντας τις γνώσεις τους στην Οδοντική Τεχνολογία και την ερευνητική μεθοδολογία. Πρόκειται για ένα εξειδικευμένο πρόγραμμα, ενώ το ακαδημαϊκό και επιστημονικό κύρος εξασφαλίζεται μέσω της από κοινού διεξαγωγής του μεταπτυχιακού προγράμματος με το Εργαστήριο Οδοντιατρικών Βιοϋλικών της Οδοντιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η ΕΕΑ υποστηρίζει ένθερμα τη θαυμάσια αυτή πρωτοβουλία.

Το νομικό πλαίσιο στη Ελλάδα δεν δίνει τη δυνατότητα στα ΤΕΙ να απονέμουν διδακτορικό τίτλο σπουδών.

Το πρόγραμμα σπουδών (που εφαρμόζεται τα δύο τελευταία χρόνια) έχει διαμορφωθεί με τη συνεργασία του εκπαιδευτικού, επιστημονικού και ειδικού τεχνικού προσωπικού του Τμήματος και έχει εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Οι προδιαγραφές καθορίστηκαν σύμφωνα με τις ειδικές γνώσεις των μελών του Τμήματος αναφορικά με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις του οδοντοτεχνικού επαγγέλματος, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τη γνώμη της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Εργαστηριούχων Οδοντοτεχνιτών αλλά και το νομικό πλαίσιο που τίθεται από το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργείο Απασχόλησης.

Η ΕΕΑ θεωρεί ότι το πρόγραμμα σπουδών ανταποκρίνεται στους αντικειμενικούς στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της Πολιτείας και της κοινωνίας.

Είναι προφανές ότι το Τμήμα εφαρμόζει μια διαδικασία συνεχούς αξιολόγησης των προηγούμενων προγραμμάτων σπουδών που εξακολουθούν να εφαρμόζονται κατά περίπτωση.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Το πρόγραμμα σπουδών είναι ικανοποιητικό ως προς το εύρος, το βάθος και το περιεχόμενό του και συνδυάζει επιτυχώς τη θεωρητική και την πρακτική εκπαίδευση στην Οδοντική Τεχνολογία. Επιπλέον, όλα τα μέλη του προσωπικού του Τμήματος διαθέτουν επαρκή προσόντα, γεγονός που εξασφαλίζει την υψηλή ποιότητα του διδακτικού έργου. Η σχετικά χαμηλή αναλογία διδασκόντων/ διδασκομένων αποτελεί εμπόδιο στην εφαρμογή του προγράμματος σπουδών.

Είναι γεγονός ότι το είδος της εκπαίδευσης στην Οδοντική Τεχνολογία παρουσιάζει μεγάλη διαφοροποίηση διεθνώς, και κυμαίνεται από προγράμματα πρακτικής εκπαίδευσης που παρέχονται από Κολλέγια και πραγματοποιούνται μία ημέρα την εβδομάδα, μέχρι προγράμματα εκπαίδευσης που οδηγούν στην απονομή τίτλου σπουδών και παρέχονται από Κολλέγια και Πανεπιστήμια. Το Τμήμα Οδοντικής Τεχνολογίας του ΤΕΙ Αθήνας είναι το μοναδικό στην Ελλάδα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο και αποτελεί το μόνο αναγνωρισμένο φορέα για την εκπαίδευση ανεξάρτητων πτυχιούχων οδοντοτεχνιτών. Οι υπόλοιποι εκπαιδευτικοί φορείς έχουν τη δυνατότητα να εκπαιδεύουν μόνο βοηθούς οδοντοτεχνίτες, οι οποίοι μπορούν να εργαστούν υπό την επίβλεψη ενός πτυχιούχου ή κατάλληλα εκπαιδευμένου οδοντοτεχνίτη. Η ΕΕΑ διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι το επίπεδο της τεχνολογικής εκπαίδευσης που προσφέρεται θα ήταν αποδεκτό από κάθε αντίστοιχο επαγγελματικό σωματείο κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το ακαδημαϊκό επίπεδο του προγράμματος σπουδών είναι αντίστοιχο με BSc (Bachelor of Science).

Σύμφωνα με τον ισχύοντα κανονισμό του Ελληνικού Υπουργείου Παιδείας για την προπτυχιακή εκπαίδευση, η αναλογία θεωρητικών/εργαστηριακών μαθημάτων είναι 60/40. Το σκεπτικό της εφαρμογής της αναλογίας αυτής σε ολόκληρο το πρόγραμμα σπουδών είναι παράλογο, εφόσον στα πρώτα εξάμηνα σπουδών παρέχεται το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο, ενώ στα τελευταία εξάμηνα σπουδών η ανάγκη απόκτησης πρακτικών δεξιοτήτων είναι εμφανώς μεγαλύτερη. Το σύστημα της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ελλάδα επιτρέπει -και σίγουρα δεν αποθαρρύνει- τους

φοιτητές από το να παρατείνουν τη διάρκεια φοίτησής τους πέρα από την προβλεπόμενη. Κατά συνέπεια, ο αυξανόμενος αριθμός φοιτητών προκαλεί σοβαρά οργανωτικά και οικονομικά προβλήματα στα τμήματα.

Το πρόγραμμα σπουδών είναι συνεκτικό και λειτουργικό, στο πλαίσιο του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Η ΕΕΑ θεωρεί ότι η διδασκόμενη ύλη είναι επαρκής για την εκπαίδευση και την κατάρτιση ενός οδοντοτεχνίτη, δίνοντας την απαραίτητη έμφαση τόσο στις απαιτούμενες γνώσεις υποδομής, όσο και σε εξειδικευμένα θέματα. Η χαμηλή αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων δεν αφήνει περιθώριο για την υποστήριξη των αδύναμων φοιτητών, με αποτέλεσμα σημαντικός αριθμός φοιτητών να καθυστερεί να αποφοιτήσει.

Το διδακτικό έργο του Τμήματος βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στο μη μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό, γεγονός που ενδεχομένως προκαλεί εκπαιδευτικά και διοικητικά προβλήματα, καθώς τα διοικητικά καθήκοντα επιβαρύνουν τα μόνιμα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού. Τα γραφεία των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού είναι अपараδέκτα μικρά σε έκταση, σε σύγκριση με τα αντίστοιχα διεθνή πρότυπα. Οι χώροι των εργαστηρίων είναι οριακά επαρκείς, χάρη στην προσεκτική οργάνωση του εργαστηριακού προγράμματος του Τμήματος και τις διπλές εργαστηριακές συνεδρίες προκειμένου να υποστηριχθούν οι πολυάριθμοι φοιτητές. Ο εργαστηριακός εξοπλισμός διατηρείται σε καλή κατάσταση, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις χρειάζεται αναβάθμιση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ΕΕΑ πιστεύει ότι η εφαρμογή του προγράμματος σπουδών είναι ικανοποιητική, και ανταποκρίνεται στους γενικούς σκοπούς και τους αντικειμενικούς στόχους του Τμήματος.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Το Τμήμα συνειδητοποιεί την ανάγκη για περισσότερη πρακτική εκπαίδευση των προπτυχιακών φοιτητών σε πραγματικές συνθήκες και εξετάζει το ενδεχόμενο τοποθέτησής τους σε ανεξάρτητο εργαστηριακό περιβάλλον νωρίτερα στη διάρκεια της φοίτησης. Το εργαστήριο αυτό θα διευθύνεται από προσωπικό του ΤΕΙ και θα δώσει στους φοιτητές τη δυνατότητα πρακτικής εκπαίδευσης σε πραγματικές συνθήκες. Το Τμήμα αναγνωρίζει επίσης ότι η έγκαιρη λήψη πτυχίου είναι ζήτημα ύψιστης προτεραιότητας. Τέλος, το Τμήμα επιδιώκει να προσφέρει στους

προπτυχιακούς φοιτητές περισσότερες ευκαιρίες για συμμετοχή σε εφαρμοσμένα ερευνητικά προγράμματα, πέρα από τη θεωρητική βιβλιογραφική μελέτη που πραγματοποιούν στο τελευταίο έτος σπουδών.

B. Διδασκαλία

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Το Τμήμα εφαρμόζει ένα συνδυασμό θεωρητικής και πρακτικής διδασκαλίας με στενή επικοινωνία εκπαιδευτικού προσωπικού και φοιτητών. Εφαρμόζονται σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας που περιλαμβάνουν οπτικό-ακουστική υποστήριξη, τόσο στα θεωρητικά όσο και στα πρακτικά μαθήματα. Οι μέθοδοι αυτές μπορούν να εμπλουτισθούν με την προβολή DVD με εργαστηριακές τεχνικές. Η σχετικά χαμηλή αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για τη διδασκαλία, όχι τόσο στα θεωρητικά μαθήματα, αλλά σαφώς στα εργαστηριακά. Σε περίπτωση απουσίας κάποιου μέλους ΕΠ, η αναλογία στα εργαστηριακά μαθήματα είναι 1/25 θέτοντας ενδεχομένως ζήτημα ασφάλειας, ανάλογα βέβαια και με το είδος της εργαστηριακής εργασίας που εκτελείται (η αναλογία διαμορφώνεται σε 2/25 αν συνυπολογιστούν τα μέλη του μόνιμου προσωπικού και τα μέλη του ειδικού τεχνικού προσωπικού). Η ΕΕΑ θεωρεί ο αριθμός των φοιτητών στα εργαστήρια είναι υπερβολικός και δημιουργεί συνθήκες συνωστισμού. Στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης αναφέρεται ότι τα δύο τελευταία χρόνια ο αριθμός των εγγραφόμενων φοιτητών υπερβαίνει κατά 30% τον προτεινόμενο από το Τμήμα αριθμό, εγγράφονται δηλαδή συνολικά 85 φοιτητές, ενώ το Τμήμα έχει τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει 65. Έτσι, προκειμένου να εξυπηρετηθεί ο μεγάλος αριθμός φοιτητών, το Τμήμα προσλαμβάνει ωρομίσθιο εκπαιδευτικό προσωπικό με σύμβαση εργασίας. Αυτό ενδεχομένως έχει δυσμενείς επιπτώσεις στις διοικητικές λειτουργίες και την ποιότητα εκπαίδευσης, όπως προκύπτει και από την ανατροφοδότηση των φοιτητών.

Το Τμήμα αγωνίζεται να εξασφαλίσει ικανοποιητικής ποιότητας υλικά για τα εργαστήρια, μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού του. Αυτό ενδεχομένως περιορίζει τη δυνατότητα εκπαίδευσης σε πολύπλοκες τεχνικές. Η ίδρυση ενός ανεξάρτητου εργαστηρίου παραγωγής υλικών, υπό την αιγίδα του ΤΕΙ, μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση του προβλήματος, εξασφαλίζοντας μια πηγή εσόδων για το Τμήμα.

Η διδασκαλία των θεωρητικών μαθημάτων είναι ικανοποιητική. Ωστόσο, η συμμετοχή των φοιτητών στις διαλέξεις είναι περιορισμένη, ιδιαίτερα στα τελευταία εξάμηνα σπουδών. Η ΕΕΑ προτείνει να εμπλουτιστούν οι διαλέξεις των θεωρητικών μαθημάτων με πρακτικές δραστηριότητες ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή των φοιτητών. Αναπτύσσεται η πρακτική διάθεσης του υλικού των διαλέξεων σε ηλεκτρονική μορφή και η διανομή των διαφανειών της διάλεξης σε μορφή PowerPoint στους φοιτητές. Η πρακτική αυτή πρέπει να ενισχυθεί. Η ανάθεση εργασιών που απαιτούν προσωπική έρευνα από τους φοιτητές και η παρουσίαση των αποτελεσμάτων στην τάξη από τους ίδιους –αντικαθιστώντας τη θεωρητική διάλεξη από το διδάσκοντα- αποτελεί μια εναλλακτική προσέγγιση που θα μπορούσε, κατά την γνώμη της ΕΕΑ, να αυξήσει την προσέλευση των φοιτητών στα θεωρητικά μαθήματα.

Η αξιολόγηση των φοιτητών που εφαρμόζεται βασίζεται αποκλειστικά σε γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου, ενώ την τελική βαθμολογία ενισχύει με μικρό συντελεστή βαρύτητας η εκπόνηση πρακτικών εργασιών. Οι φοιτητές θεωρούν ότι η αξιολόγησή τους γίνεται με δίκαιο και ακριβή τρόπο.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Το επίπεδο και η ποιότητα της διδασκαλίας θεωρούνται υψηλά, όπως αναδεικνύεται τόσο από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών όσο και από τις συνεντεύξεις της ΕΕΑ με τους φοιτητές. Η ποιότητα και η επάρκεια των εκπαιδευτικών βοηθημάτων είναι ικανοποιητική και το εκπαιδευτικό υλικό επικαιροποιείται τακτικά. Τα μέλη ΕΠ συγγράφουν τα εκπαιδευτικά βοηθήματα για κάθε μάθημα. Οι φοιτητές λαμβάνουν επαρκή καθοδήγηση στη βιβλιογραφική έρευνα που απαιτεί η εκπόνηση ερευνητικών εργασιών, ώστε να είναι σε θέση να αξιολογούν τη σχετική βιβλιογραφία στο τελευταίο έτος σπουδών. Πολλά από τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού διαθέτουν κάποια ερευνητική εμπειρία. Στο Τμήμα επικρατεί η φιλοσοφία της δημιουργίας ενός πυρήνα νέων μελών ΕΠ με ερευνητικό προσανατολισμό. Ο ερευνητικός αυτός προσανατολισμός αναμένεται να καλλιεργηθεί μέσω της διεξαγωγής του νέου μεταπτυχιακού προγράμματος αλλά και με τη συμβολή παλαιότερων εκπαιδευτικών συνεργατών που σπούδασαν στο εξωτερικό. Επίσης, το Τμήμα προσδοκά με ενθουσιασμό από τους συνεργάτες αυτούς να ενισχύσουν τις διεθνείς επαφές του Τμήματος, σε επίπεδο εκπαιδευτικού προσωπικού αλλά και φοιτητών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Η αξιολόγηση του διδακτικού έργου από τους φοιτητές είναι γενικά θετική. Οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας φαίνεται να είναι καλά οργανωμένες, ενώ οι διδάσκοντες έχουν ανακοινωμένες ώρες υποδοχής φοιτητών για να συζητήσουν θέματα σχετικά με τις σπουδές τους.

Ο ρυθμός αποφοίτησης δεν είναι ικανοποιητικός, με μέσο όρο φοίτησης τα πέντε χρόνια για ένα τετραετές πρόγραμμα σπουδών. Οι φοιτητές θα έπρεπε να ολοκληρώνουν τις σπουδές τους στον προκαθορισμένο χρόνο, αλλά δεν φαίνεται να υπάρχουν κίνητρα για έγκαιρη αποφοίτηση ούτε για τους φοιτητές ούτε και για τους διδάσκοντες. Το πρόβλημα αυτό είναι πολύ συχνό στην Ανώτατη Εκπαίδευση στην Ελλάδα και η ΕΕΑ αδυνατεί να κατανοήσει πως είναι δυνατόν κάτι τέτοιο να είναι οικονομικά συμφέρον για τη Χώρα γενικότερα. Από τα στοιχεία που εμπεριέχονται στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης, η μέση διάρκεια σπουδών δείχνει να επιμηκύνεται, προσεγγίζοντας τα έξι χρόνια. Η τάση αυτή πρέπει να αντιστραφεί. Τα στοιχεία που αφορούν το βαθμό πτυχίου και τη διάρκεια σπουδών δεν ήταν ιδιαίτερα σαφή, καθώς καθένα από αυτά υπολογίστηκε σε διαφορετικές ημερομηνίες. Ωστόσο, η ΕΕΑ διέκρινε μία τάση αύξησης του βαθμού πτυχίου, ενώ παρατήρησε επίσης ότι η επίδοση των εγγραφόμενων φοιτητών ήταν οριακή για την εισαγωγή τους σε Πανεπιστημιακά τμήματα.

Η ΕΕΑ δεν εντόπισε διαφορές βαθμολογίας μεταξύ των μαθημάτων, καθώς τα μαθήματα στο πρόγραμμα σπουδών έχουν σωστά δομημένο περιεχόμενο και κατάλληλη διάρκεια. Την Επιτροπή προβληματίσε το γεγονός ότι δεν τηρείται αρχείο των καθηκόντων που εκπονούν οι φοιτητές στη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης σε ανεξάρτητα εργαστήρια.

Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών δεν είναι δυνατό να αξιολογηθεί εφόσον λειτουργεί για μικρό χρονικό διάστημα.

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Το Τμήμα σχεδιάζει τη διάθεση του περιεχομένου των διαλέξεων σε ηλεκτρονική μορφή στους φοιτητές, κάτι που φαίνεται ότι μπορεί να υποστηριχτεί από τις υπηρεσίες πληροφορικής του ΤΕΙ. Επίσης, τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού

λειτουργούν ευέλικτα και προσαρμόζουν τις ώρες διδασκαλίας τους προκειμένου να εξυπηρετούν το μεγάλο αριθμό φοιτητών.

Το Τμήμα πιστεύει ότι το εξεταστικό σύστημα θα μπορούσε να βελτιωθεί αυξάνοντας τη διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης, μέσω της κοινοποίησης των απαντήσεων και των λύσεων των θεμάτων των εξετάσεων. Η ΕΕΑ θεωρεί ότι μια τέτοια ενέργεια θα οδηγούσε σε ένα λιγότερο συνεκτικό εξεταστικό σύστημα και θα απαιτούσε τεράστιο φόρτο εργασίας για τη δημιουργία του απαραίτητου εξεταστικού υλικού.

Το Τμήμα δεν διαθέτει το απαιτούμενο προσωπικό για να υποστηρίξει τη λειτουργία του και, καθώς ο αριθμός των φοιτητών αυξάνεται, κρίνεται αναγκαία η βελτίωση της αναλογίας των μόνιμων/ μη μόνιμων μελών ΕΠ. Η απασχόληση ωρομίσθιων συνεργατών αναστέλλει το σχεδιασμό της διαδοχής του προσωπικού στο Τμήμα.

Το Τμήμα σκοπεύει να αναβαθμίσει την πρακτική άσκηση που εκπονούν οι φοιτητές στο τελευταίο εξάμηνο σπουδών σε ανεξάρτητα εργαστήρια, εντάσσοντάς την σε πραγματικές συνθήκες εργασίας. Η αναβάθμιση αυτή περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Καθορισμό των προϋποθέσεων και των κριτηρίων που πρέπει να πληροί κάποιο εργαστήριο ώστε να θεωρηθεί κατάλληλο για εκπόνηση πρακτικής άσκησης φοιτητών.
- Συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, όπως π.χ. η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαστηριούχων Οδοντοτεχνιτών, για τον καθορισμό και την τυποποίηση των προδιαγραφών των εργαστηρίων που θα θεωρούνται κατάλληλα.
- Εκπαίδευση των υπευθύνων των εργαστηρίων που θα δεχθούν φοιτητές για εκπόνηση πρακτικής άσκησης- κάτι που θεωρείται απαραίτητο.

Η ΕΕΑ υποστηρίζει την τήρηση «ημερολογίου εργασιών» από τους φοιτητές κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης.

Το Τμήμα φιλοδοξεί να δημιουργήσει μια μονάδα εφοδιασμένη με τον εξοπλισμό ενός σύγχρονου οδοντοτεχνικού εργαστηρίου. Το εργαστήριο αυτό θα διευθύνουν πτυχιούχοι οδοντοτεχνίτες, υπό την εποπτεία μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού, οι οποίοι θα επιβλέπουν και την πρακτική άσκηση των φοιτητών. Το εργαστήριο μπορεί να λειτουργεί σε συνεργασία με φοιτητές της Οδοντιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών ή άλλους ενδιαφερόμενους οδοντιάτρους. Η ΕΕΑ επιδοκιμάζει αυτή την ιδέα καθώς θα μπορούσε να ενδυναμώσει τους δεσμούς του Τμήματος με ανεξάρτητα εργαστήρια, αλλά και με το Πανεπιστήμιο Αθηνών, και επιπλέον να προσφέρει μία πιο ελεγχόμενη τεχνολογική εκπαίδευση κατά τα τελευταία έτη σπουδών. Η υλοποίηση της εξωτερικής αυτής μονάδας θα ενισχύσει ενδεχομένως και την εκπαίδευση των φοιτητών.

Γ. Έρευνα

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Το Τμήμα επιδιώκει να ενισχύσει το ερευνητικό έργο του στον τομέα της Οδοντικής Τεχνολογίας, αλλά δεν έχει συγκεκριμένη εστίαση ούτε και τους απαραίτητους πόρους για να υποστηρίξει την ερευνητική δραστηριότητα. Μέχρι στιγμής, δεν έχει εφαρμοστεί κάποια συγκεκριμένη ερευνητική στρατηγική, ωστόσο ο ζήλος του προσωπικού για τη διεξαγωγή έρευνας είναι εμφανής. Η συνεργασία με την Οδοντιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών προσφέρει θαυμάσιες ευκαιρίες για την εκπαίδευση του προσωπικού και των μεταπτυχιακών φοιτητών στην έρευνα πάνω στα σύγχρονα οδοντιατρικά υλικά.

Οποιαδήποτε ερευνητική δραστηριότητα διεξάγεται στο Τμήμα είναι αποτέλεσμα ατομικής πρωτοβουλίας των μελών ΕΠ. Το Τμήμα θα ήθελε να έχει περισσότερη ανεξαρτησία στο ερευνητικό έργο του, ωστόσο η ΕΕΑ προτείνει να λειτουργεί σε συνεργασία και συμπληρωματικά με την Οδοντιατρική Σχολή. Το Τμήμα μπορεί να προσφέρει μοναδικά τεχνολογικά μέσα και τεχνογνωσία στον τομέα παραγωγής δοκιμίων για την Επιστήμη των Υλικών. Τα μέλη ΕΠ διαθέτουν ζήλο και είναι σε θέση να προσδιορίσουν τομείς έρευνας.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Σε προπτυχιακό επίπεδο, στους φοιτητές ανατίθενται εργασίες που απαιτούν βιβλιογραφική έρευνα, καθώς και η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας. Όλοι οι διδάσκοντες υποστήριξαν την ιδέα της της εισαγωγής των φοιτητών στη μεθοδολογία της έρευνας μέσω της ανάθεσης εργασιών με πρακτική συνιστώσα. Τα μέλη της Επιτροπής προβληματίστηκαν από το γεγονός ότι ο αριθμός του προσωπικού και οι υποδομές δεν μπορούν να υποστηρίξουν μια τέτοια ενέργεια για το σύνολο των φοιτητών, ωστόσο θα μπορούσε να λειτουργήσει ως κίνητρο για τους καλύτερους και πιο ενθουσιώδεις φοιτητές.

Η ΕΕΑ ξεναγήθηκε στο νέο, πολυσυζητημένο ερευνητικό εργαστήριο του Τμήματος, που βρίσκεται στα πρώτα στάδια της λειτουργίας του. Πρόκειται για ένα πολύτιμο απόκτημα, αλλά απαιτείται επιπλέον εξοπλισμός προκειμένου να αξιοποιηθούν οι δυνατότητές του. Ειδικότερα, η ΕΕΑ συστήνει την προμήθεια εξοπλισμού μηχανολογικού ελέγχου, όπως ένα μηχάνημα δοκιμασιών πολλαπλής χρήσης (π.χ.

Instron ή αντίστοιχο). Βεβαίως, το εργαστήριο μπορεί ήδη να λειτουργήσει ως μία χρήσιμη μονάδα για την πραγματοποίηση ερευνητικών μελετών σε υλικά.

Το δημοσιευμένο ερευνητικό έργο του Τμήματος είναι αξιόπαινο, λαμβάνοντας υπόψη τα περιορισμένα μέσα και τον περιορισμένο διαθέσιμο χρόνο εξαιτίας του υψηλού διδακτικού φόρτου. Η ανάπτυξη ερευνητικών συνεργασιών με το Πανεπιστήμιο Αθηνών θα ενισχύσει αναμφίβολα το ερευνητικό προφίλ του Τμήματος. Επίσης, η χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας σε μέλη ΕΠ ανώτερης βαθμίδας προκειμένου να επισκεφτούν ερευνητικά ιδρύματα του εξωτερικού θα ωφελούσε το Τμήμα και θα προωθούσε την καλλιέργεια της ερευνητικής δεοντολογίας.

Η πρόσφατη πρωτοβουλία για εμπλοκή στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης στην επιστήμη των υλικών με το Πανεπιστήμιο Αθηνών θα δημιουργήσει μία ομάδα νεαρών μελών ΕΠ με εκπαίδευση στην έρευνα και με μοντέρνα θεώρηση των σύγχρονων ερευνητικών μεθόδων.

Δ. Λοιπές Υπηρεσίες

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Το Τμήμα είναι πλήρως ενσωματωμένο στο ΤΕΙ Αθήνας και αξιοποιεί όλα τα διαθέσιμα μέσα του Ιδρύματος. Τα μέλη του Τμήματος απασχολεί η έλλειψη χώρων για την εκπαίδευση των φοιτητών, και κυρίως για γραφεία διδασκόντων, γεγονός που συμμερίζεται απόλυτα η ΕΕΑ.

Το Τμήμα δραστηριοποιείται στην κατεύθυνση της ηλεκτρονικής καταγραφής και παρακολούθησης των επιδόσεων των φοιτητών. Η προετοιμασία της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης επιβάρυνε το προσωπικό του Τμήματος με σημαντικό όγκο γραφειοκρατικής εργασίας, αλλά, παράλληλα, επέδρασε καταλυτικά στην τυποποίηση των διαδικασιών αξιολόγησης. Στο Τμήμα λειτουργεί ένα αποτελεσματικό και ασφαλές πληροφοριακό σύστημα για την τήρηση του αρχείου βαθμολογίας των φοιτητών. Ένα από τα όργανα της Διοίκησης του Τμήματος είναι η Γενική Συνέλευση στην οποία συμμετέχουν όλα τα μέλη ΕΠ του Τμήματος, εκπρόσωποι των φοιτητών (σε ποσοστό 40% του αριθμού των διδασκόντων) και εκπρόσωποι του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού (σε ποσοστό 50% του αριθμού των διδασκόντων). Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος συνεδριάζει μία φορά το εξάμηνο. Το Συμβούλιο του Τμήματος, που συνέρχεται κάθε δεκαπενθήμερο, συγκροτείται από τον Προϊστάμενο του Τμήματος,

τους Υπευθύνους των Τομέων Α' (Ακίνητη Προσθετική) και Β' (Κινητή Προσθετική), έναν εκπρόσωπο των φοιτητών και έναν εκπρόσωπο του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού (ΕΤΠ), εφόσον κρίνεται απαραίτητο. Τέλος, υπάρχουν πολλές ολιγομελείς επιτροπές (ομάδες εργασίας) που διαχειρίζονται συγκεκριμένα ζητήματα του Τμήματος. Η ΕΕΑ διαπιστώνει ότι η διοικητική δομή είναι αποτελεσματική και το Τμήμα λειτουργεί με συνεκτικότητα και κίνητρα, έχοντας επαρκή αντιπροσώπηση και συμμετοχή φοιτητών.

Η παρουσία των φοιτητών στα εργαστηριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική και έτσι δεν τίθεται θέμα συμμετοχής, ενώ το ποσοστό παρακολούθησης των θεωρητικών μαθημάτων είναι χαμηλότερο.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Το Τμήμα διαθέτει μια μικρή ομάδα γραμματειακής υποστήριξης που προς το παρόν αποτελείται από δύο άτομα. Η ΕΕΑ θεωρεί ότι δεν επαρκεί για τον υπάρχοντα διοικητικό φόρτο και θα πρέπει να αυξηθεί κατά δύο ακόμα άτομα. Η απασχόληση των μελών ΕΠ με τη διεκπεραίωση γραφειοκρατικών εργασιών δεν αποτελεί αποτελεσματική αξιοποίηση του χρόνου τους.

Η πρόσβαση των φοιτητών στη Βιβλιοθήκη, τη Νησίδα Υπολογιστών καθώς και στο διαδίκτυο είναι ικανοποιητική. Υπάρχουν κάποια στοιχεία για την παροχή φοιτητικής μέριμνας, παρόλο που η ΕΕΑ δεν επιθεώρησε τις αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες των φοιτητών. Είναι πάντως εμφανές ότι οι φοιτητές έχουν επαρκή υποστήριξη από το ΤΕΙ Αθήνας στον τομέα αυτόν.

Σχέσεις με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς

Η ΕΕΑ δεν είναι σε θέση να σχολιάσει την ποιότητα, την πρωτοτυπία και τη σπουδαιότητα των πρωτοβουλιών του Τμήματος σχετικά με τις εξωτερικές δραστηριότητες των φοιτητών, καθώς αυτές δεν αξιολογήθηκαν. Το Τμήμα είναι ανοικτό σε συνεργασίες με σχετικούς φορείς όπως η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαστηριούχων Οδοντοτεχνιτών.

Ιστορικά, το 2003 το Τμήμα συμμετείχε στην πρωτοβουλία της Πολιτείας για την πιστοποίηση των βοηθών οδοντοτεχνιτών προκειμένου να διευθύνουν αναγνωρισμένα εργαστήρια. Το Τμήμα συνεργάζεται με το Υπουργείο Υγείας και

Κοινωνικής Αλληλεγγύης, την Οδοντιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών καθώς και με επαγγελματικά σωματεία οδοντοτεχνιτών.

Ε. Στρατηγικός Σχεδιασμός, Προοπτικές Βελτίωσης και Αντιμετώπιση Πιθανών Ανασταλτικών Παραγόντων

Η ΕΕΑ επισημαίνει την ύπαρξη σχεδίου συνεργασίας με την Οδοντιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών προκειμένου να προσφερθεί οδοντοτεχνική υποστήριξη στους προπτυχιακούς φοιτητές της Οδοντιατρικής Σχολής από τους προπτυχιακούς φοιτητές του ΤΕΙ, σε ανεξάρτητο εργαστήριο, που θα εποπτεύεται από μέλη ΕΠ του Τμήματος Οδοντικής Τεχνολογίας του ΤΕΙ. Προς το παρόν, αυτή η υπηρεσία παρέχεται στους φοιτητές της Οδοντιατρικής από ιδιωτικά οδοντοτεχνικά εργαστήρια. Εάν η συνεργασία ευοδωθεί, οι φοιτητές του Τμήματος θα μπορούν να παράγουν έργο για τους φοιτητές της Οδοντιατρικής, αν και για τη νέα αυτή εργαστηριακή υπηρεσία θα απαιτηθεί η κατάλληλη τεχνολογική υποδομή.

Πιθανοί ανασταλτικοί παράγοντες σε επίπεδο Πολιτείας είναι οι αυστηροί όροι και κανονισμοί που διέπουν την εκπαίδευση στα ΤΕΙ. Το ισχύον σύστημα επιτρέπει -και σίγουρα δεν αποθαρρύνει- τους φοιτητές από το να παρατείνουν τη διάρκεια φοίτησής τους. Κατά συνέπεια, ο αυξανόμενος αριθμός φοιτητών προκαλεί σοβαρά οργανωτικά και οικονομικά προβλήματα στα τμήματα. Η αυστηρή αναλογία 60/40 των θεωρητικών/εργαστηριακών μαθημάτων του προπτυχιακού προγράμματος που επιβάλλει το Υπουργείο Παιδείας είναι περιοριστική.

Η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης περιγράφει με σαφήνεια τους βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους του Τμήματος προς όφελος των φοιτητών, του προσωπικού και του ΤΕΙ. Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός και η δράση εστιάζονται στη μεσοπρόθεσμη αναβάθμιση του θεσμού της πρακτικής άσκησης. Οι προδιαγραφές καταλληλότητας καθώς και η αξιολόγηση του προσωπικού των εργαστηρίων για την εκπόνηση της πρακτικής άσκησης θα καθοριστούν σε συνεργασία με αρμόδιους εξωτερικούς φορείς, προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα της πρακτικής άσκησης.

Οι δυσμενείς οικονομικές συνθήκες που επικρατούν σαφώς περιορίζουν τη δυνατότητα των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης να επεκταθούν και να

προσφέρουν υψηλή ποιότητα σε κάθε τομέα ακαδημαϊκής δραστηριότητας. Το ΤΕΙ επηρεάζεται και αυτό από την οικονομική συγκυρία, αλλά εάν δεν αντιμετωπισθεί το θέμα της επάρκειας του προσωπικού, τότε η παρεχόμενη εκπαίδευση από το Τμήμα Οδοντικής Τεχνολογίας θα υποβαθμισθεί σημαντικά.

Το Τμήμα είναι αποφασισμένο να αναπτύξει ερευνητική πολιτική και στρατηγική, με δύο κύριους άξονες δράσης. Σε προπτυχιακό επίπεδο επιδιώκεται η βασική εκπαίδευση στην ερευνητική μεθοδολογία, διευρύνοντας την ώστε να περιλαμβάνει πρακτικές τεχνικές και πειράματα. Η ΕΕΑ συνιστά την εφαρμογή αυτού του σχεδίου σε έναν περιορισμένο αριθμό άριστων φοιτητών που δεν σημειώνουν καθυστέρηση στη φοίτησή τους. Σε μεταπτυχιακό επίπεδο, η ερευνητική δραστηριότητα προωθείται χάρη στη διεξαγωγή του μοναδικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, από κοινού με την Οδοντιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η ΕΕΑ επισημαίνει ότι η συνεργασία αυτή δημιουργεί εξαιρετικές ευκαιρίες. Το ΤΕΙ είναι σε θέση να γίνει ο κύριος πάροχος των οδοντοτεχνικών προϊόντων για το ερευνητικό αυτό πρόγραμμα στα Βιοϋλικά. Με μεσαίου κόστους επενδύσεις σε βαθμονομημένο εξοπλισμό το Τμήμα, θα μπορούσε να αναλάβει τη διενέργεια αξιόπιστου ελέγχου υλικών.

Η ΕΕΑ αναγνωρίζει ότι οι απόφοιτοι του Τμήματος Οδοντικής Τεχνολογίας του ΤΕΙ, ολοκληρώνοντας τον τετραετή κύκλο σπουδών, είναι άρτια εκπαιδευμένοι ώστε να διευθύνουν ανεξάρτητα και πιστοποιημένα οδοντοτεχνικά εργαστήρια, παρόλο που η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας θα ήταν χρήσιμη. Η Επιτροπή αντιλαμβάνεται ότι υπάρχει σχετική σύγχυση αναφορικά με την ικανότητα των βοηθών οδοντοτεχνιτών που εκπαιδεύτηκαν σε ΤΕΛ να λάβουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, εφόσον το νομικό πλαίσιο επιτρέπει κάτι τέτοιο μόνο μετά από τρία έτη σπουδών. Η ΕΕΑ δεν είναι σε θέση να σχολιάσει το επαγγελματικό επίπεδο αυτής της ομάδας, αλλά όπως προκύπτει από το υψηλό επίπεδο παρεχόμενης εκπαίδευσης από το Τμήμα, γεγονός που επικυρώνουν τα μέλη της Επιτροπής, οι απόφοιτοι του ΤΕΙ ανταποκρίνονται άριστα στα διεθνή πρότυπα για την ανεξάρτητη διεύθυνση ενός οδοντοτεχνικού εργαστηρίου.

ΣΤ. Τελικά Συμπεράσματα και Συστάσεις της ΕΕΑ

Το Τμήμα Οδοντικής Τεχνολογίας είναι το μοναδικό τμήμα στην Ελλάδα που απονέμει πτυχίο στην οδοντοτεχνική εκπαίδευση, ένα τομέα ο οποίος εξελίσσεται συνεχώς την τελευταία τριακονταετία. Κατά την άποψη της ΕΕΑ, οι απόφοιτοι του ΤΕΙ, πληρούν τις διεθνείς επαγγελματικές προδιαγραφές για τη λειτουργία ενός αυτόνομου οδοντοτεχνικού εργαστηρίου. Η ΕΕΑ αναγνωρίζει ότι πρόκειται για ένα καλά συγκροτημένο Τμήμα με υψηλούς στόχους και άρτια εκπαιδευμένο προσωπικό, τόσο σε επιστημονικό όσο και τεχνικό επίπεδο, του οποίου η συλλογική εργασία έχει ως αποτέλεσμα την ολοκληρωμένη επιστημονική κατάρτιση των αποφοίτων του. Τα μέλη της ΕΕΑ εντυπωσιάστηκαν ιδιαίτερα από το υψηλό επίπεδο και τον ενθουσιασμό των γεμάτων ενέργεια φοιτητών.

Καλές Πρακτικές

Η ΕΕΑ διαπίστωσε πολλά παραδείγματα καλών πρακτικών στο Τμήμα.

Προπτυχιακή Εκπαίδευση

- Το πρόγραμμα σπουδών ανταποκρίνεται στους αντικειμενικούς στόχους του Τμήματος και στις ανάγκες της Πολιτείας και της κοινωνίας.
- Το επίπεδο της παρεχόμενης τεχνολογικής εκπαίδευσης θα ήταν αποδεκτό από οποιοδήποτε τεχνολογικό επαγγελματικό φορέα κράτους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το ακαδημαϊκό κύρος του είναι επιπέδου BSc (Bachelor of Science).
- Η διδακτέα ύλη είναι επαρκής για τη θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση ενός οδοντοτεχνίτη, καθώς δίνεται η απαραίτητη έμφαση τόσο σε γνώσεις υποδομής, όσο και σε πιο εξειδικευμένα αντικείμενα.
- Η εφαρμογή του ισχύοντος προγράμματος σπουδών είναι ικανοποιητική και επιτυγχάνονται οι γενικοί σκοποί και οι αντικειμενικοί στόχοι του Τμήματος.
- Το επίπεδο και η ποιότητα της διδασκαλίας είναι υψηλού επιπέδου, όπως αποδεικνύεται τόσο από τις απαντήσεις των φοιτητών στο ερωτηματολόγιο που διανεμήθηκε, όσο και από τις συνεντεύξεις φοιτητών που πραγματοποίησε η ΕΕΑ.
- Η διοικητική οργάνωση είναι αποτελεσματική και το Τμήμα διαθέτει συνεκτικότητα και κίνητρα ανάπτυξης, ενώ έχει ικανοποιητική εκπροσώπηση και συμμετοχή των φοιτητών.

Μεταπτυχιακή εκπαίδευση

Η συνεργασία με το Εργαστήριο Βιοϋλικών της Οδοντιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών αποδεικνύει ότι το Τμήμα Οδοντικής Τεχνολογίας επιδιώκει

τις συνεργασίες και την πρόοδο. Η ΕΕΑ επιδοκιμάζει θερμά τη θαυμάσια αυτή πρωτοβουλία.

Αδυναμίες

Πολλές από τις αδυναμίες που εντόπισε η ΕΕΑ στο Τμήμα Οδοντικής Τεχνολογίας σχετίζονται με την έλλειψη χώρων και οικονομικών πόρων. Οι περισσότερες από αυτές οφείλονται στην αδράνεια της Πολιτείας και στις ελλείψεις του νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας της Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ελλάδα, που συχνά έχουν ως αποτέλεσμα τα Ιδρύματα να λειτουργούν με υπερβολικά μεγάλο αριθμό φοιτητών και περιορισμένους πόρους.

- Ο ρυθμός αποφοίτησης δεν είναι ικανοποιητικός. Η μέση διάρκεια φοίτησης είναι πέντε χρόνια -για ένα τετραετές πρόγραμμα σπουδών-, ενώ προβλέπεται να επιμηκυνθεί ακόμη περισσότερο στο μέλλον.
- Δεν φαίνεται να υπάρχει ισχυρό κίνητρο για τους φοιτητές αλλά ούτε και για το εκπαιδευτικό προσωπικό για την έγκαιρη ολοκλήρωση των σπουδών.
- Η χαμηλή αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων δεν ευνοεί την υποστήριξη των αδυνάτων φοιτητών, γεγονός που οδηγεί σε επιπλέον καθυστέρηση της λήψης πτυχίου.
- Οι χώροι εργαστηριακής εκπαίδευσης είναι συνωστισμένοι, ενώ οι χώροι των γραφείων του εκπαιδευτικού προσωπικού είναι ανεπαρκείς.
- Το Τμήμα διαθέτει μια μικρή ομάδα γραμματειακής υποστήριξης που δεν επαρκεί για τον υπάρχοντα διοικητικό φόρτο.
- Δεν τηρείται αρχείο των εργασιών που εκπονούν οι φοιτητές στη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης σε ανεξάρτητα εργαστήρια.

Συστάσεις

- Η μέση διάρκεια φοίτησης φαίνεται να αυξάνεται και πλησιάζει τα έξι χρόνια. Η τάση αυτή πρέπει να αντιστραφεί με την καθιέρωση ισχυρών κινήτρων για την έγκαιρη λήψη πτυχίου.
- Η δημιουργία ενός ανεξάρτητου εργαστηρίου θα βελτίωνε σημαντικά την εμπειρία που θα αποκομίζουν φοιτητές ασκούμενοι σε ένα ελεγχόμενο περιβάλλον.
- Η αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών κρίνεται απαραίτητη. Οι φοιτητές πρέπει να τηρούν «ημερολόγιο εργασιών» κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης.
- Τα γραφεία του εκπαιδευτικού προσωπικού χρειάζονται αναβάθμιση.

- Η ανάθεση εργασιών στους φοιτητές για προσωπική έρευνα και η παρουσίαση των αποτελεσμάτων στην τάξη από τους ίδιους –αντικαθιστώντας τη θεωρητική διάλεξη από το διδάσκοντα- θα μπορούσε να αυξήσει την προσέλευση των φοιτητών στα θεωρητικά μαθήματα.
- Πρέπει να ενθαρρυνθεί περισσότερο η πρόσβαση των φοιτητών στο ηλεκτρονικό υλικό των διαλέξεων.
- Η συνεργασία του Τμήματος με το Πανεπιστήμιο Αθηνών σε επίπεδο μεταπτυχιακών προγραμμάτων και έρευνας πρέπει να ενισχυθεί, ώστε να έχει συμπληρωματικά και αμοιβαία οφέλη.

Με την αδιάκοπη προσπάθεια του για συνεχή αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και της εμπειρίας που προσφέρει στους φοιτητές του, το Τμήμα Οδοντικής Τεχνολογίας έχει αποδείξει ότι διαθέτει προοδευτική νοοτροπία και είναι ανοικτό στις αλλαγές. Το πρόγραμμα σπουδών που προσφέρει είναι εφάμιλλο με εκείνα που προσφέρονται από αντίστοιχα Ιδρύματα στην Ευρώπη.
